

Journalistrollen – nu och i framtiden

Med boken Svenska journalister, Jan Lindvalls föreläsning och egna erfarenheter kan texterna om journalistens roll ses på följande vis:

Det som aktualiseras i journalistiken och journalistens roll i dag är främst en sak: lönsamhet. Stampen, västsveriges största medieaktör, varslar nästan halva GP-redaktionen, Expressen har flaggat för att 80 journalister kan förlora jobbet inom det närmsta året.

Digitaliseringen som medierna har gått in i har tyvärr gjorts utan någon affärslösning i ett tidigare skede. Utifrån ter det sig åtminstone på det sättet. Hur ska man nu kunna göra en lönsamhet och hur ska journalistens roll se ut i ett samhälle där upplagan minskar? Är det rent av ett hot mot demokratin? Läsarna som nås via digitala medier är inte lika benägna att betala för nyhetsflödet som tidigare. Därför kan dem även styra medierna i en riktning, som går emot det journalister vill rapportera om. Dessutom är det inte enkom journalister som styr flödet på webben, den är ju öppen för alla.

Sociala medier ökar (kap.8 i Svenska journalister, Monika Djerf-Pierre) och i dag handlar en hel del om att "armbåga" sig fram och kunna sälja in sig. Det har blivit en entreprenörsbransch där det gäller att hitta sin nisch i en bransch som utarmas. Journalistiken, låt oss kalla den för den traditionella journalistiken, kommer att förändras.

Det är naturligtvis så att journalistiken har gått i genom olika faser. Bland annat hur man gick från en referent av det maktens män sa, till hur Watergateskandalen gav journalisten en mer statusfylld roll, och demokratins yttersta väktare. Det kanske är just därför rollen nu, inom tio år, kan komma att förändras.

Framtidens journalist kommer inte att vara bunden till en redaktion utan märkas via flera olika kanaler. Hen kommer inte heller att vara bunden till **ett** medie utan kommer, via sitt varumärke på sociala medier bland annat, också att ha poddar, webb-tv men också skriva. Dessutom kommer enstaka profiler att sticka ut mer än nyheterna i sig. Nyhetsreportrar kommer det så klart att finnas, men det mest alarmerande i sammanhanget sett till resurser är grävande journalistik. Resurskrävande men viktigt. Men finns inte resurser, försvinner kanske det viktigaste; den grävande och granskande journalistiken.

Där är och förblir public service det viktigaste vi kommer att ha i framtiden. I demokratins namn. Hur snårig än marknaden ser ut, finns public service där och sätter nivån på journalistiken. Eventuella problem där är att de på public service är överrepresenterade till vänster, rent politiskt. Objektiviteten där kan skadas.

Affärslösning för lönsamhet kommer, men det kan dröja många år. Fram tills dess: stålbad för journalister. Men journalisten, hen kommer att ha en viktig roll i samhället i framtiden. Men kanske på ett annat sätt. Det får vi räkna med.

Anthon Eriksson